

יחידה מספר 12 - לא בשמים היא

מדריך למדריך

"גם מסע של אלף קילומטרים מתחיל בצעד קטן"

(מיוחס לחכם הסיני לאו דזה, שחי במאה השישית לפנה"ס)

5 4 3 2 1

9. אני מאמין

10. הלכה למעשה

11. ואני תפילתי

12. לא בשמים היא

כתיבה והפקה:

ניהול חינוכי: הדר סופר
צוות היגוי: רוחמה ווגל, אהרון סולטן
ריכוז: חני מנצורה
כתיבה: רועי זמיר ואליסף תל-אור
עיצוב גרפי: נעמה כץ

5 - 4 - 3 - 2 - 1

"גם מסע של אלף קילומטרים מתחיל בצעד קטן"
(מיוחס לחכם הסיני לאו דזה, שחי במאה השישית לפני ספירת הנוצרים)

מטרות:

12

1. התלמידים יבינו שחיים של שמירת תורה ומצוות הם מסע מתמשך, ויש להתקדם בהם צעד אחר צעד.
2. התלמידים יפנימו שלכל מצווה ומצווה, יש ערך, גם אם עדיין לא הגענו למצב שבו אנו מצליחים להקפיד על כל המצוות.
3. התלמידים יבחרו מצווה שבה ישתדלו להתחזק בתקופה הקרובה.

שלבי הפעילות:

- שלב א' - פתיחה (10 דקות)
- שלב ב' - כל מצווה היא עולם ומלואו (10 דקות)
- שלב ג' - העשרה תורנית (7 דקות)
- שלב ד' - מצווה גוררת מצווה (10 דקות)
- שלב ה' - יישום (8 דקות)

עזרים:

- תמונה של סולם
- דף סיפור- מצווה גוררת מצווה (לבנים ולבנות)
- מדבקות צבעוניות
- פתקי ממו
- כרטיסיות בריסטול וסלוטיפ
- בקבוק ריק

ביחידות הקודמות הצבנו לתלמידים רף גבוה שאליו נכון שישאפו. עם זאת, כדברי בעלי החסידות על סולם יעקב: "סולם מוצב ארצה וראשו מגיע השמימה" - גם סולם שראשו מגיע השמימה, צריך שתהיה לו אחיזה בקרקע. לכן, חשוב שנבהיר לתלמידים שלנו שעלייה אטית והדרגתית בסולם יכולה להוביל אותם אל ראשו שמגיע לשמים, ונדגים להם כיצד עושים זאת.

ביחידה זו, נבהיר לתלמידים שכדי להתקדם באמונה ובקיום המצוות, עלינו 'לפרק' את האתגר למעשים קטנים, למצווה ועוד מצווה ולהתקדם בסולם שלב אחרי שלב.

נדגיש את הרעיון שלפיו לכל מצווה שמקיימים יש ערך ומשמעות, וכל התקדמות קטנה יקרה וחשובה ומקדמת אותנו צעד נוסף אל התוצאות הנכספות.

5 - 4 - 3 - 2 - 1

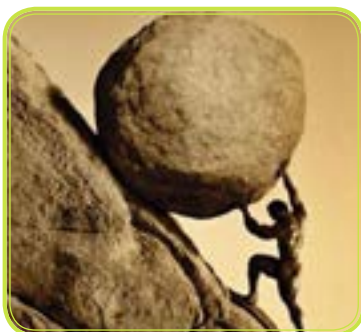
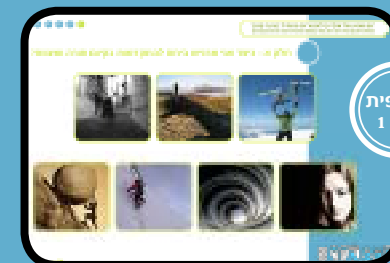
"גם מסע של אלף קילומטרים מתחיל בצעד קטן"
(מיוחס לחכם הסיני לאו דזה, שחי במאה השישית לפני ספירת הנוצרים)

חלק א - פתיחה

את תהליך חיזוקן של האמונה, התפילה וההקפדה על קיום מצוות - שבכולן עסקנו ביחידות הקודמות, אפשר לדמות לטיפוס אל פסגת הר.

כדי לעלות אל ראש ההר, עלינו לבחון בראש ובראשונה את המקום שאנו עומדים בו ואת הדרך שעלינו לעשות ממנו ועד לפסגה. עלינו גם לברר אילו תחושות מעוררת בנו המחשבה על הטיפוס שיידרש מאתנו עד שנגיע לראש ההר.

כדי לבחון זאת, נקרין את התמונות שלפניכם, שמתארות כולן טיפוס על הר או במעלה גרם מדרגות, ובבקש מהתלמידים לבחור את התמונה שמיטיבה לבטא את תחושתם ביחס לטיפוס בסולם התורה והמצוות.

בתמונה השמאלית

נראה סזיפוס, דמות

מהמיתולוגיה היוונית

שנשלחה כעונש על ידי

האל זאוס לשאול ושם

נדרשה לגלגל סלע גדול

במעלה ההר. כשסיזיפוס

הגיע לפסגה עם האבן, היא

התגלגלה לתחתית ההר והוא

נאלץ להעלות אותה שוב

לפסגה משם התגלגלה שוב

לקרקעית וחוזר חלילה עד

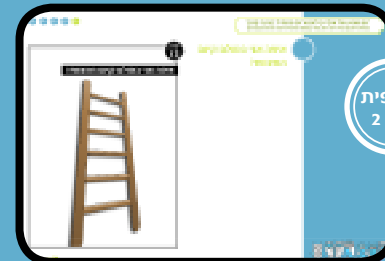
עולם. מכאן הביטוי: 'עבודה

סזיפית'.

5 - 4 - 3 - 2 - 1

"גם מסע של אלף קילומטרים מתחיל בצעד קטן"
(מיוחס לחכם הסיני לאו דזה, שחי במאה השישית לפני ספירת הנוצרים)

נסכם: ביחידות הקודמות הצבנו את הרף, את היעדים שכולנו - תלמידים, מדריכים ומורים - שואפים אליהם: לחיות את חיינו מתוך אמונה גדולה, תפילה בכוונה ושמירה על קיום המצוות וההלכה.

השאיפות שלנו, דווקא בשל חשיבותן הגדולה ועצמתן הרבה, עלולות להיראות לנו ממבט ראשון מאיימות, ואף לגרום לתחושת ייאוש, או למחשבה שלפנינו מסע מפרך שלא נוכל לעמוד בו, או אפילו מסע מפחיד, ארוך ובלתי נגמר [בין התמונות יש שמבטאות את התחושות ואת המחשבות הללו. התבוננו בהן בעיון].

עלינו לדעת שהתחושות והמחשבות הללו טבעיות, והן מתעוררות בנו כשאנו ניצבים לפני אתגרים רבים, ולא דווקא אל מול ההקפדה על שמירת תורה ומצוות, ועל כן, אל לנו להיבהל מהן.

במקום זאת, עלינו לדעת ש"גם מסע בן אלף קילומטרים מתחיל בצעד אחד קטן", ולהתחיל לצעוד במעלה ההר.

לאחר מכן, יקבלו התלמידים דף שעליו מצויר סולם, ונבקש מהם לסמן את השלב שמייצג את המקום שהם נמצאים בו ולהסביר מדוע מיקמו את עצמם בנקודה שמיקמו, ומה משתמע מהסימון לגבי מצבם בשמירת תורה ומצוות. נשאל אותם בעדינות אם הם מרוצים ממצבם.

יחידה
12

איפה אני בסולם קיום המצוות?

HELED

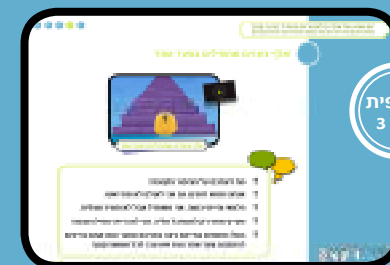
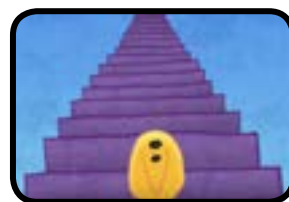
חל"ד

5 - 4 - 3 - 2 - 1

"גם מסע של אלף קילומטרים מתחיל בצעד קטן"
(מיוחס לחכם הסיני לאו דזה, שחי במאה השישית לפני ספירת הנוצרים)

כסיכום החלק הזה, אפשר לצפות עם התלמידים בסרטון: 'אלף צעדים מתחילים בצעד אחד'.

שקופית
מס' 3

האם אתם מרגישים שיש תחומים נוספים בחיים שלכם, שלא דווקא קשורים להלכה, שגם בהם יש ערך ל"מעשה אחד קטן", ועלינו להתקדם בהם צעד אחר צעד?

חשבו על דוגמות נוספות, שאינן קשורות בהכרח לשמירת תורה ומצוות, שעליהן נכון לומר את המשפט: "גם מסע בן אלף קילומטרים מתחיל בצעד קטן".

5 - 4 - 3 - 2 - 1

"גם מסע של אלף קילומטרים מתחיל בצעד קטן"
(מיוחס לחכם הסיני לאו דזה, שחי במאה השישית לפני ספירת הנוצרים)

חלק ב - כל מצווה היא עולם ומלואו

אפשרות א':

נספר לתלמידים את המשל על "כוכבי הים":

שאלות לדיון

- מי לדעתכם פעל בצורה נכונה יותר? האדם שאמר שמכיוון שאי אפשר להחזיר את כולם, אין טעם בכלל לנסות, או האיש שאמר: "עבוד הכוכב הבודד הזה, זה משנה מאוד?"
- ביחס לשמירת תורה ומצוות - כמו מי מבין השניים אתם מרגישים?

יום אחד הלכתי על חוף נטוש במקסיקו בשעת השקיעה. טיילתי להנאתי וראיתי אדם נוסף במרחק. כשהתקרבתי אליו הבחנתי שהוא גוהן לקרקע, מרים משהו וזורק אותו לים. הוא חזר על כך פעמים אחדות. כאשר התקרבתי יותר, ראיתי שהאיש אוסף כוכבי ים שנשטפו אל החוף ומחזיר אותם לים. עמדתי נבוך לנוכח המראה. התקרבתי לאותו אדם פניתי אליו ושאלתי: "ערב טוב, חבר. תהיתי... מה אתה עושה?"

"אני מחזיר את כוכבי הים בחזרה למים", הוא השיב, "עכשיו יש שפל, וכל הכוכבים האלה נשטפו לחוף. אם הם יישארו כאן, הם ימותו מחוסר חמצן."

"אני מבין", אמרתי, "אבל תראה, יש אלפי כוכבים על החוף הזה. לא תוכל להחזיר את כולם. הם רבים מדי." בוודאי זה קורה במאות חופים פה, לאורך אלפי קילומטרים. האם אינך רואה שאין בכך כל טעם?"

האיש חיך והמשיך להרים כוכבים ולהחזיר אותם לים. לרגע עצר. תראה לי כוכב אחד שהחזיק בידו, ואמר: "אתה מבין, עבור הכוכב הבודד הזה, זה משנה מאוד!"

(מעובד ומתורגם על פי סיפורו של ג'קפילד, מ' הוסן)

שקופית
מס' 4

← **למדריך:** במשנה במסכת אבות (ב', טז) מובא: "הוא היה אומר: לא עליך המלאכה לגמור, ולא אתה בן חורין לבטל ממנה". אמירה זו יכולה, לעזור לנו להשיב על השאלות ביחס למשל. בחלקה הראשון, המשנה מבהירה לאדם, הן ביחס לתיקון העולם הן ביחס לשמירת מצוות, שהוא אינו כל יכול, וממילא אין מצפים ממנו שיצליח לתקן עולם ומלואו במעשיו, וגם אין מצפים ממנו שאף פעם לא ייכשל בחטא. אמירות אלה לבדן - ייתכן שיובילו את האדם לייאוש, אבל המשנה אינה מסתפקת בחלק הראשון, אלא ממשיכה ומוסיפה שאף על פי כן, אין הוא פטור מן האחריות שמוטלת עליו. כלומר: גם אם אין בכוון לעשות את הכול (וזה לגיטימי לחלוטין), אינך צריך להתייאש. עליך למצוא מה בכוון לעשות - ושם לפעול ללא לאות.

5 - 4 - 3 - 2 - 1

"גם מסע של אלף קילומטרים מתחיל בצעד קטן"
(מיוחס לחכם הסיני לאו דזה, שחי במאה השישית לפני ספירת הנוצרים)

אפשרות ב':

נצפה עם התלמידים בסרטון המתאר את אפקט הדומינו:

שאלות לדיון

- ? אפשר לראות בסרטון זה משל לשמירת תורה ומצוות. אם כן, מה הנמשל?
- ? בסרטון, כדי להגיע אל התוצאה הרצויה, כל הפרטים חייבים לפעול זה אחר זה, ואם אחד לא יפעל, כל המערכת 'תיתקע'. האם לדעתכם, הדבר נכון גם ביחס לשמירת תורה ומצוות? מדוע?
- ? האם אין ערך למצווה כשלעצמה?

← **למדריך:** לכאורה אפשר להבין מהסרטון שהדבר החשוב איננו המעשה הקטן אלא דווקא הגדול, בסרטון, הדגש מושם בדברים הגדולים: בנפילתה של האבן הגדולה ובאמירתו של יוצר הסרטון שלפיה, אילו העמיד סדרה של 29 אבנים, האבן האחרונה הייתה בגובהו של הבניין הגבוה בניו-יורק - האמפייר סטייט בילדינג, ואנו מבינים, שבהפעלת אפקט הדומינו, גם היא הייתה נופלת.

רק לכאורה. לאמתו של דבר היא איננה מחלישה אותו, אלא מדייקת שכוחם של המעשים הקטנים טמון בדרך פעולתם: הם מובילים ומקדמים אותנו, אט-אט אל עבר המטרה הגדולה. המעשים הקטנים יכולים להניע את התהליך הגדול עד להשלמתו, שלה אנו מצפים. אין שום חובה להתמודד עם הדברים הגדולים והקשים ביותר ב'מהלך אחד'. עלינו לבדוק איזו התמודדות מתאימה לכווננו. נתמודד בהדרגה, בהתאם למסוגלות שלנו, ואט-אט, נתקדם עד שבסופו של דבר נגיע גם אל השלבים הגבוהים יותר.

רעיון זה משתקף במידה רבה בסיסמה המובילה של היחידה: "גם מסע של אלפי קילומטרים מתחיל בצעד אחד".

5 - 4 - 3 - 2 - 1

"גם מסע של אלף קילומטרים מתחיל בצעד קטן"
(מיוחס לחכם הסיני לאו דזה, שחי במאה השישית לפני ספירת הנוצרים)

לא משנה באיזו מהאפשרויות בחרתם בחלק הקודם - החלק הזה הוא המשך של שתיהן כאחת.

חשבו על דוגמה משמירת תורה ומצוות שתוכיח שגם לקיום של מעשה אחד יש ערך וחשיבות, ולא רק לקיומן של כל המצוות.

שאלות לדיון

? לפניכם שלושה היגדים. איזה מהם נכון לדעתכם מכולם?

לכל מצווה יש חשיבות כי בסופו של דבר היא מניעה את התהליך הגדול של קיום מצוות.

יש ערך לקיום מצוות רק אם מקיימים את כולן.

לכל מצווה יש חשיבות בפני עצמה.

← **למדריך:** אפשר להציע כאן כמה וכמה דוגמות לעניין:

שמירת הלשון היא אתגר גדול מאוד, אולם, גם אם לא תמיד מצליחים לשמור את הלשון מלדבר לשון הרע או רכילות, בכל זאת, לפעמים הספורות שבהן מצליחים - יש ערך שכן אנו ניצלים מלפגוע באדם אחר.

קשה מאוד להתרכז במשך כל התפילה ולכוון בכל חלקיה - אך אם מצליחים להתכוון אפילו בחלק מסוים, הרי שהשגנו חלק חשוב מהערך של התפילה (ודבר זה נאמר מפורשת בהלכה, כמו למשל בדבריו של הרמב"ם שפוסק שאם כיוון בברכה ראשונה של תפילה שמונה-עשרה, שהוא עומד אל מול בורא עולם, וביתר התפילה לא כיוון - בכל זאת יצא ידי חובתו).

סיכום: לפעמים חושבים שבשמירת תורה ומצוות הכלל הוא: "או הכול או לא כלום". המחשבה הזאת שגויה וגורמת לאדם 'לחפף' גם בקיומן של מצוות אחרות. התהליך המתואר הזה, ייתכן שאליו התכוונו חכמים כשאמרו: "עברה גוררת עברה". חשוב להבין שאפשר להתבונן בדברים גם בצורה הפוכה, ולראות בכל מצווה שמקיימים, מעשה חשוב ובעל ערך, הן מצד עצמו, ויותר מכך - צעד אחד שבכווחו להניע תהליך גדול, גם אם את התוצאות שלו נראה בעוד זמן רב.

5 - 4 - 3 - 2 - 1

"גם מסע של אלף קילומטרים מתחיל בצעד קטן"
(מיוחס לחכם הסיני לאו דזה, שחי במאה השישית לפני ספירת הנוצרים)

חלק ג' - העשרה תורנית

אפשרות א':

בעקבות אמירות שונות של חז"ל, אומר הרמב"ם, בהלכות תשובה, שעל האדם להתבונן על מציאות החיים האישיים שלו, ועל המציאות בעולם בכלל, כמציאות שבה יש שוויון בין העברות ובין המצוות, וכי כל מעשה שלו יכול להכריע את הכף - לכף זכות. עצם הבחירה להסתכל כך על המציאות היא חשובה. ראשית משום שהיא מדריכה את האדם שלא לשפוט את עצמו לכף חובה. אך לא זו בלבד, היא גם מלמדת אותנו עד כמה רב כוחו של מעשה אחד שאנו עושים. הבנת כוחו של כל מעשה, מטילה עלינו אחריות גדולה, כי לכל מעשה יחיד שלנו יש השפעה על העולם, אבל אחריות זו אין פירושה דרישה מאתנו להצליח שלא לחטוא אף פעם, ולהיות רק עם הזכויות. כוונתה לומר לנו שעלינו להתאמץ להצליח לקיים מצווה ועוד מצווה, כי ייתכן שבעשיית עוד מעשה אחד ואפילו קטן- נצליח להכריע את הכף:

שקופית מס' 7

הרמב"ם אומר שאדם צריך להסתובב עם תחושה שכפות המאזניים של החובות והזכויות שלו שווים. מה לדעתכם יכריע את הכף לטובה?

"לפיכך צריך כל אדם שיראה עצמו כל השנה כולה - כאילו חציו זכאי וחציו חייב; וכן כל העולם - חציו זכאי וחציו חייב."

חטא אחד - הרי הכריע עצמו והכריע את כל העולם כולו לכף חובה, וגרם להם השחתה.

עשה מצוה אחת - הרי הכריע את עצמו והכריע את כל העולם כולו לכף זכות, וגרם להם תשועה והצלה."

(משנה תורה לרמב"ם, הלכות תשובה, פרק ג, הלכה ח)

שימו לב: כדי להקל על לימוד המקורות כדאי להביט בתמונה ובשאלה המקדימה ולהעלות עם התלמידים תשובות אפשריות לשאלה. ניתן גם לסכם את הדיון ברוח המסר של המקור בלי לקרוא אותו אם הוא קשה לתלמידים.

5 - 4 - 3 - 2 - 1

"גם מסע של אלף קילומטרים מתחיל בצעד קטן"
(מיוחס לחכם הסיני לאו דזה, שחי במאה השישית לפני ספירת הנוצרים)

חלק ג' - העשרה תורנית

אפשרות ב':

אחד החכמים חשובים ביותר בתנועת החסידות היה ר' אלימלך מליז'נסק. רבי אלימלך מליז'נסק היה מודע לחששות ולתחושות של חוסר שלמות ביחס לשמירת התורה, והסביר ששמירת התורה היא מסע. ראשיתו של המסע איננה בהצלחה לשמור על כל פרטי המצוות ודקדוקיהן (זו השלמת המסע, לא ראשיתו), אלא להצליח להחזיק במצווה אחת ולהקפיד עליה באופן מלא:

חשבו על המסע שלכם בהתקדמות בקיום המצוות. איזה מצווה חשובה לכם ובה הייתם רוצים להתרכז ולחזק בתחילת המסע?

"זה בלתי אפשרי שיזהר אדם בכל המצוות לקיימם בכל פרטיהם ודקדוקיהם,

רק (ולכן מספיק) כשאדם נזהר במצווה אחת לעשותה בכל פרטיה ודקדוקיה התלויים בה זה הוא מסייע לו שה' יתברך יהיה בעזרו לקיים כל המצוות."

(רבי אלימלך מליז'נסק - נועם אלימלך דף ל"ט ע"א)

שקופית מס' 1

ברוח המקורות האלה, ישנה אמירה עממית, שלפיה לכל יהודי יש מצווה שהיא שלו, שעליה הוא מקפיד ושומר, גם אם בקיומן של מצוות אחרות הוא מתרשל.

5 - 4 - 3 - 2 - 1

"גם מסע של אלף קילומטרים מתחיל בצעד קטן"
(מיוחס לחכם הסיני לאו דזה, שחי במאה השישית לפני ספירת הנוצרים)

שלב ד' - מצווה גוררת מצווה

אחרי שהבנו את הרעיון שלכל מצווה, אפילו הקטנה ביותר, שאנו מקיימים יש חשיבות גדולה בפני עצמה, עלינו להוסיף ולראות שכאשר אנו מקבלים על עצמנו לקיים ולהקפיד על מצווה אחת, בכוחה להניע אותנו לקיים מצוות נוספות אחרות ולעזור לנו להתקדם אט-אט בסולם המצוות.

כדי להמחיש את הנקודה הזאת נערוך את הפעילות הזאת:

לפנינו סיפור שמורכב משבעה משפטים. נחלק את התלמידים לקבוצות ולכל תלמיד בקבוצה ניתן עותק של הסיפור כאשר סדר המשפטים מבובל. הקבוצה הראשונה שתצליח לסדר את המשפטים בסדר הגיוני מנצחת.

בנות

במשך זמן רב לא התארגנתי בזמן לשבת, ועד שהייתי מוכנה כבר אי אפשר היה להדליק נרות.

הפעם החלטתי שאני עושה הכול כדי להדליק נרות שבת בזמן, כמו שצריך.

הצלחתי לעשות זאת, והדבר גרם לאימא להתרגש מאוד. זה היה ממש כיבוד הורים.

המעשה הקטן הזה שינה את כל אווירת השבת בבית. פתאום מצאנו את עצמנו יושבים במשך שעה ארוכה לצד שולחן השבת.

סעודת השבת התארכה כל כך, עד שבכלל לא יצאתי עם חברות כמו שתכננתי.

האמת, טוב שכך היה, כי בין הבנות פרצה מריבה ענקית, שבמהלכה הושמעו קללות והייתה אפילו אלימות בין החברות.

מכיוון שלא הייתי שותפה במריבה, ביום ראשון הייתי אני זאת שפישרתי והשלמתי בין הצדדים.

למדריך: יש כאן שני סיפורים:

הראשון מתאים לכיתות של בנות, והשני - לכיתות של בנים. אם, לתחושתכם, סיפור המתאר סיטואציה אחרת יתאים יותר לתלמידים, תוכלו לחבר סיפור שיתאר אותה, כמובן תוך שמירה על הרעיון המרכזי: "מצווה גוררת מצווה".

כמו למשל: תלמיד שלא למד למבחן וזה גרם לו להתלבטות האם להעתיק במבחן. הוא בחר לא להעתיק ונכשל. המורה נתנה לו הזדמנות לתקן את המבחן ואז הוא ישב, למד, התקדם, הגיש תיקון מבחן והצליח. לאחר מכן סייע לחבר באותו מקצוע ובסוף ייצג את הכיתה בחידון שכבתי בנושא. הכל גלגול של בחירה טובה לא להעתיק (סור מרע).

שקופית מס' 9

5

4

3

2

1

"גם מסע של אלף קילומטרים מתחיל בצעד קטן"
(מיוחס לחכם הסיני לאו דזה, שחי במאה השישית לפני ספירת הנוצרים)

בנים

במשך זמן רב, לא התארגנתי בזמן לשבת, ובגלל זה לא הלכתי לתפילת שבת בבית הכנסת.

הפעם החלטתי שאני עושה הכול כדי להגיע בזמן לתפילה.

ואכן הצלחתי לעשות זאת, והדבר גרם לאבא להתרגש מאוד. זה היה ממש כיבוד הורים.

המעשה הקטן הזה שינה את כל אוירת השבת בבית. פתאום מצאנו את עצמנו יושבים במשך שעה ארוכה לצד שולחן השבת.

סעודת השבת התארכה כל כך, עד שבכלל לא יצאתי עם חברים כמו שתכננתי.

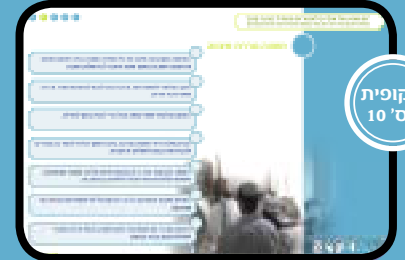
האמת, טוב שכך היה, כי בין הבנים פרצה מריבה ענקית, שבמהלכה הושמעו קללות והייתה אפילו אלימות בין החברים.

מכיוון שלא הייתי שותף במריבה, ביום ראשון יכולתי לפשר בין הצדדים ולהביא את הבנים להשלים זה עם זה.

לאחר שהתלמידים יסדרו את רצף המשפטים, נקרא אותם יחד ונדון במשמעות העולה מהם:

שאלות לדיון

- ? כיצד השפיעה הבחירה להדליק נרות, או ללכת לבית הכנסת על רצף האירועים לאחר מכן?
- ? במסכת אבות נאמר: "מצווה גוררת מצווה". הסבירו כיצד משפט זה מתאים לסיפור שלפנינו.
- ? האם קרה לכם מקרה שבו מעשה אחד הצליח לגרור אחריו שרשרת של מעשים טובים או מצוות אחרות? אם כן - שתפו את חבריכם לכיתה.

אם בחלק הקודם אמרנו שלכל מצווה יש חשיבות בפני עצמה, הרי שכאן אפשר להוסיף שכאשר מסתכלים על המצווה שהצלחנו לקיים - אנו גם ממלאים את המצברים שלנו בכדי שנוכל לקיים מצוות נוספות.

כדבריו של בן עזאי במסכת אבות:

"בן עזאי אומר, הוי רץ למצוה קלה, ובורח מן העברה.

שמצוה גוררת מצוה, ועברה גוררת עברה.

ששכר מצוה, מצוה.

ושכר עברה, עברה."

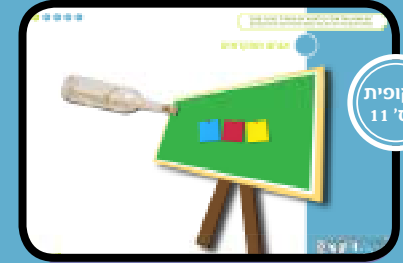
(אבות פרק ד', משנה ב)

5 - 4 - 3 - 2 - 1

"גם מסע של אלף קילומטרים מתחיל בצעד קטן"
(מיוחס לחכם הסיני לאו דזה, שחי במאה השישית לפני ספירת הנוצרים)

שלב ה' - יישום

אפשרות א:

כל אחד מהתלמידים יכתוב על פתק מצווה אחת שבה הוא רוצה להתחזק, יקפל אותו ויכתוב מבחוץ את שמו. את הפתקים נכניס לבקבוק או לתיבה, והם יישארו סגורים עד סוף השנה - אז נפתח אותם והתלמידים יוכלו לבחון אם אכן הצליחו להתחזק באותה מצווה שבה שאפו להתחזק.

← **הערה למדריך:** אין בקבוקים בתיקיית ציוד. על המדריך לדאוג לכך בעצמו.

אפשרות ב:

כל תלמיד יקבל 1/16 בריסטול - כעין כרטיס. על הכרטיס הזה יכתוב במילה אחת או בשתיים, מצווה, הלכה או מעשה קטן אחד שלדעתו החברים בכיתה, כקבוצה, צריכים לקבל על עצמם להשתפר בה/ו. את הכרטיסים על הלוח. (כרטיסים שכתובה עליהם אותה המצווה - ייתלו זה מעל זה).

התלמידים יקבלו שתי מדבקות בשני צבעים שונים, וידביקו תחת שני הפרטים החשובים ביותר בעיניהם: אחד שחשוב להם מהפן האישי, ואחד - מהפן הכיתתי.

כל אחד מהתלמידים יקבל על עצמו להתחזק במצווה שהגדירה כחשובה ביותר בשבילו. המצווה שתקבל את מרב קולותיהם של התלמידים - תהיה המשימה הכיתתית לתקופה הקרובה.

חיים של תורה ומצוות, של אמונה ותפילה, הם חיים שדורשים עמל ועבודה רבה. איננו צריכים לחשוש מכך, ובוודאי שאיננו צריכים לחשוב שאם עדיין לא הגענו להצלחה מלאה בשמירת כל חלקי התורה ובקיום כל המצוות, אין טעם במה שאנו עושים. אדרבה, המעשים הקטנים, כל אחד ואחד מהם, חשוב הוא, וכל אחד ואחד מהם מקדם אותנו אל עבר ראשו של הסולם - המגיע לשמים.

לכן, חשוב מאוד שנשתדל להתחזק בכל יום, בכל שבוע, בכל חודש, בעוד מצווה אחת, בעוד דבר אחד קטן, ולאט-לאט נצליח לחיות חיי תורה מלאים.